

Beslutningsforslag nr. B 9. Fremsat den 20. oktober 1992 af Trøjborg (S), Poul Andersen (S), Ole Vagn Christensen (S), Eva Fatum (S), Ove Fich (S), Lissa Mathiasen (S), Sonja Mikkelsen (S), Erling Olsen (S) og Løvig Simonsen (S)

Forslag til folketingsbeslutning

om bedre udviklingsmuligheder for mindre virksomheder

Folketinget opfordrer regeringen til i folketingsåret 1992-93 at tilvejebringe den fornødne hjemmel til at skabe bedre udviklingsmuligheder for mindre virksomheder efter følgende retningslinjer:

1) Eksportnetværksordningen tilføres yderligere 245 mio. kr. over 3 år.

- 2) Der etableres en ordning til rådgivning af mindre og nystartede virksomheder i form af tilskud til køb af rådgivning inden for nærmere retningslinjer.
- 3) Der ydes tilskud til små og mellemstore virksomheders ansættelse af højtuddannede ledige.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Internationale tal viser, at vi i Danmark har en lavere overlevelseshed blandt mindre virksomheder end en række af de lande, vi plejer at sammenligne os med. Fem år efter opstart er 15.000 virksomheder således blevet reduceret til 8.000. Et andet problem er, at mange iværksættere oplever ekspansionsvanskeligheder og således stopper væksten ved få ansatte. Én barriere ligger ved 3-5 ansatte, en anden ved 30-35 ansatte.

Problemet skyldes flere forhold. Manglende finansieringsmuligheder og også manglende erfaring og ekspertise på en række områder er vigtige grunde. Med dette beslutningsforslag forsøges der rettet op på dette. Mindre virksomheder bliver ofte styret af en enkelt mand (ejer), som skal varetage både produktudvikling, udvikling af arbejdsformer, salg og markedsføring. Det er forslaget hensigt gennem tre programmer at tilføre virksomhederne erfaring og ekspertise på de områder, hvor virksomheden ikke selv måtte have den fornødne viden.

Økonomisk vil beslutningsforslaget for finansåret 1993 betyde en merudgift på 293 mio. kr. Det er hensigten, at ordningerne på sigt skal medvirke til en afskaffelse af den nuværende iværksætterrydelse, der for 1993 har udgifter på 910 mio. kr. Der forventes en betydelig øget beskæftigelse som følge af tiltagene.

Bemærkninger til beslutningsforslagets enkelte punkter

Ad 1

Netværksprogrammet, der kørte i 1989-92, var en betydelig succes. Ansøgninger fra en lang række netværk blev afvist på baggrund af manglende bevillinger. Effekten af det forrige program var 500-600 nye medarbejdere efter 1½ år samt meldinger om forøget omsætning, faldende omkostninger og øget eksport. I forbindelse med dette blev der etableret en eksportnetværksordning, der ligeledes har oplevet betydelig succes.

Det er hensigten, at dette eksportnetværksprogram forlænges med et år til 1995, og at bevillingen hæves

til 100 mio. kr. årligt. Erfaringerne viser, at netop netværkssamarbejde har været et effektivt middel for flere mindre virksomheder til at gå sammen om at overvinde de barrierer, der eksisterer, ved at opdyrke nye markeder. På baggrund af dette må det forventes, at programmet vil skabe øget eksport og dermed styrke beskæftigelsen.

Ad 2

Mange mindre virksomheder føler en række barrierer for videre vækst. For at afhjælpe dette eksisterer der allerede i dag en række forskellige offentlige tilbud på dette område, dels i form af offentlig rådgivning, dels i form af tilskud til bestemte typer af privat rådgivning. Problemet med begge typer af ordninger er, at virksomhederne tager imod det tilbudte, selv om det ikke nødvendigvis er præcis den rådgivning, de har brug for. I de værste tilfælde kan rådgivningen vise sig at gøre mere skade end gavn. Derfor er det af afgørende betydning, at virksomhederne har mulighed for selv at vælge, hvilken type rådgivning de ønsker. Dette søges fremmet gennem en klippekortslignende ordning, hvor virksomhederne selv kan vælge rådgivning inden for produktudvikling, udvikling af arbejdsformer, salg og markedsføring. Endvidere har mange mindre virksomheder i krisesituationer et stort behov for bistand, som de i øjeblikket ikke føler sig i stand til at betale. Revisions- og advokatbistand vil i mange af disse tilfælde være at foretrække, da de er underlagt ansvarsordninger for deres rådgivning.

Til ordningen afsættes årligt 100 mio. kr. Ved siden af dette bør de eksisterende iværksætterordninger under Industriministeriet fortsætte (produktidestøtte, iværksætterstipendier, rådgivning, kurser m.v. samt aktiveringsaftalens særlige iværksætterprogram).

Erhvervsudviklingsrådet fastsætter nærmere regler for, hvilke virksomheder der skal omfattes af ordningen, således at midlerne anvendes mest muligt effektivt.

Ad 3

Som nævnt under punkt 2 er mange virksomheder baseret på enkelte medarbejders specifikke kvalifikationer. Samtidig er der en høj arbejdsløshed blandt ingeniører, økonomer m.m. Med ansættelse af en uddannet medarbejder, hvis kvalifikationer supplerer lederens, vil disse virksomheder have et betydelig større vækstpotentiale. Der er dog ofte store problemer for en lille virksomhed med at ansætte en ekstra medarbejder. Der må forventes at gå et vist tidsrum, før investeringen bærer frugt, hvorfor ordningen tilsigter, at staten yder tilskud svarende til halvdelen af lønudgiften i en periode på et år. Det forventes, at for hovedpartens vedkommende vil ordningen medføre fastansættelse efter et år. Ordningen skal omfatte arbejdsløse inden for ingeniør-, bank- og handelsuddannelserne og lign.

Eventuel nødvendig kursusrvirksomhed forudsættes betalt af virksomheden inden for det ydede til-

skud. Der er intet i vejen for, at flere virksomheder slår sig sammen om at udnytte dette tilbud, og der bør gøres opmærksom på denne mulighed.

Ordningen forudsætter, at der er tale om merbeskæftigelse, og bør i den forbindelse kun omfatte virksomheder med under 50 medarbejdere.

Erfaringer fra Håndværksrådet viser, at de mindre virksomheder vil være tilbøjelige til at ansætte langvarigt uddannede, hvis der eksisterer en støtteordning. Det forventes, at 1.000 ledige vil blive omfattet af ordningen om året. Erfaringer fra lignende tiltag viser, at der ud over denne beskæftigelse i løbet af en periode på 3-5 år opstår en afledt beskæftigelse på grund af det udvidede vækstpotentiale. Udgifterne til løntilskud sættes til højeste dagpengesats, og ordningen forventes således at koste ca. 130 mio. kr. årligt, som modsvares af de tilsvarende besparelser på dagpenge.